

Torah for All? Jewish Universalism in Early Rabbinic Thought

Part II: Universalism and its Discontents

I. Rabbi Akiva's Particularism

1. Mishnah Avot 3:14

He [Rabbi Akiva] used to say: Beloved is man for he was created in the image [of God]. An extraordinary love was known to him since he was created in the image of God, as it is said: "for in the image of God He made man" (Genesis 9:6). Beloved are Israel, for they were called children. An extraordinary love was known to them since they are called children of the All-Present, as it is said: "you are children to the Lord your God" (Deuteronomy 14:1). Beloved are Israel, for they were given the vessel with which the world was created. An extraordinary love was known to them since they were given the vessel, with which God created the world, as it is said: "for I give you good instruction; forsake not my teaching [*torati*]" (Proverbs 4:2).

הוא הֵיָה אומֵר: חָבִיב אָדָם, שֶׁנִּבְרָא
בְּצֶלֶם. חֶבֶה יִתְּרָה נֹדַעַת לוֹ שֶׁנִּבְרָא
בְּצֶלֶם אֱלֹהִים, שֶׁנֶּאֱמָר: (בְּרֵאשִׁית טו),
"כִּי בְּצֶלֶם אֱלֹהִים עָשָׂה אֶת הָאָדָם".
חֲבִיבִים יִשְׂרָאֵל, שֶׁנִּקְרְאוּ בָנִים. חֶבֶה
יִתְּרָה נֹדַעַת לָהֶם שֶׁנִּקְרְאוּ בָנִים לְמָקוֹם,
שֶׁנֶּאֱמָר: (דְּבָרִים יד, א),
"בָּנִים אַתֶּם לַיהוָה יְיָ אֱלֹהֵיכֶם".
חֲבִיבִים יִשְׂרָאֵל, שֶׁנִּתְּנָה לָהֶם כֵּל שֶׁבִּי
נִבְרָא הָעוֹלָם. חֶבֶה יִתְּרָה נֹדַעַת לָהֶם,
שֶׁנִּתְּנָה לָהֶם כֵּל שֶׁבִּי נִבְרָא הָעוֹלָם,
שֶׁנֶּאֱמָר: (מִשְׁלֵי ד, ב), "כִּי לֶקַח טוֹב
נִתַּתִּי לָכֶם, תּוֹרָתִי אֶל תַּעֲזוּבוּ".

2. Sifre Debarim 343

Another thing interpretation: "He said: The Lord came from Sinai" (Deuteronomy 33:2). When God revealed himself to give the Torah to Israel, not to Israel alone was he revealed but to all nations. First he went to the sons of Esau... He then went to the sons of Ammon and Moab... He then went to the sons of Ishmael...

There was not one among the nations that he did not go to, and talked to them after and knocked on their door to ask: Would they be willing to accept he Torah?

And thus he says: "All the kings of the earth shall praise you, O Lord, for they have heard the words of your mouth" (Psalms 138:4). Is it possible that they heard and accepted? Therefore Scripture says: "[They hear your words], but they do not do them" (Ezekiel 33:31).

It was not enough for them that did not hear (accept the Torah), but even the seven

דבר אחר. "ויאמר יי' מסיני בא". כשנגלה המקום
ליתן תורה לישראל לא על ישראל בלבד הוא נגלה
אלא על כל האומות.
(1) כתחילה הלך אצל בני עשו. אמר להם. מקבלין
אתם את התורה. אמרו. מה כתוב בה. אמ' להם. "לא
תרצח". אמרו לו. רבוננו של עולם. כל עצמן של
אותם אנשים אביהם רוצח הוא. שנאמר "והידים ידי
עשו". ועל כך הבטיחו אביו. שנאמר "ועל חרבך
תחיה".
(2) הלך אצל בני עמון ומואב. אמר להם. מקבלין
אתם את התורה. אמרו לו. מה כתוב בה. אמ' להם.
"לא תנאף". אמרו לו. כל עצמה של ערוה שלהן
היא. שנא' "ותהרין שתי בנות לוט מאביהן".
(3) הלך אצל בני ישמעאל. אמ' להם. מקבלין אתם
את התורה. אמרו לו. מה כתוב בה. אמ' להם. "לא
תגנוב". אמרו לפניו. רבוננו של עולם כל עצמן
אביהן ליסטים היה. שנאמר "והוא יהיה פרא אדם".
לא הייתה אומה באומות שלא הלך ודיבר ודפק על
פתחה. מה אם ירצו ויקבלו את התורה. וכן הוא
אומר "וידוך יי' כל מלכי ארץ כי שמעו אמרי פיך".
יכול שמעו וקבלו. תלמוד לומר "ואותם לא יעשו".

commandments that the sons of Noah accepted upon themselves, they could not fulfill them until they unpacked them and gave them to Israel.

לא דיים שלא שמעו אלא אפילו שבע מצות שקיבלו עליהם בני נח לא יכלו לעמוד בהן עד שפרקום ונתנום לישראל.

3. Sifre Debarim 344

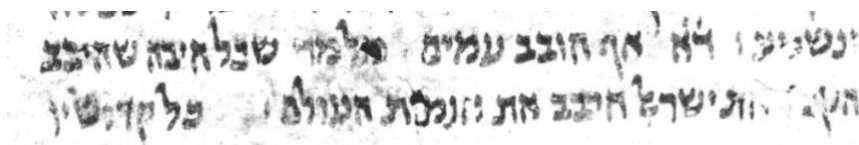
אף חובב עמים - מלמד שחיבב המקום את ישראל, מה שלא חיבב כל אומה ומלכות:

“Lover, indeed of his people” (Deut. 33:3): This shows that God loves Israel in a way different from the way He loved any other nation or kingdom.

4. Mekhilta Debarim 43 (Genizah fragment published by Menahem Kahana)

ד'א' אף חובב עמים מלמד שכל חיבה שחיבב הקב"ה את ישראל חיבב את אומות העולם

Another interpretation: “Lover, indeed of his people”: this teaches that the love that God showed for Israel he also dispensed to the nations of the world.

II. Particularism in the Bavli

5. Shabbat 88a

Hizkiya said: What is the meaning of: “You caused sentence to be heard from heaven; the earth feared, and was silent” (Psalms 76:9)? If it was afraid, why was it silent; and if it was silent, why was it afraid? Rather: At first, it was afraid, and in the end, it was silent. And why was the earth afraid?

In accordance with Reish Lakish, as Reish Lakish said: What is the meaning of: “And there was evening and there was morning, the sixth day” (Genesis 1:31)? Why do I require the superfluous letter *heb* [the definite article, which does not appear on any of the other days]? It teaches that the Holy One, Blessed be He, established a condition with the act of Creation, and said to them: If Israel accepts the Torah [on the sixth day of Sivan], you will exist; and if not, I will return you to chaos and disorder.

אמר חזקיה, מאי דכתיב: “משמים השמעת דין ארץ יראת ו שקטה”, אם יראת — למה שקטה? ואם שקטה — למה יראת?
אלא בתחילה יראת ולבסוף שקטה.
ולמה יראת? כדריש לקיש. דאמר ריש לקיש, מאי דכתיב: “ויהי ערב ויהי בקר יום הששי”, ה' יתירה למה לי? — מלמד שהתנה הקדוש ברוך הוא עם מעשה בראשית ואמר להם: אם ישראל מקבלים התורה — אתם מתקיימין, ואם לאו — אני מחזיר אתכם לתוהו ובוהו.

6. Avodah Zarah 2b

[During the Final Judgment:] The nations will say before God: Master of the Universe, did You give us the Torah and we did

אומרים לפניו רבש"ע כלום נתת לנו ולא קיבלנוה. ומי מצי למימר הכי

not accept it? And can one say that? But isn't it written: "And he said: The Lord came from Sinai, and rose from Seir unto them" (Deuteronomy 33:2), and it is written: "God comes from Teman, and the Holy One from mount Paran" (Habakkuk 3:3). What did God require in Seir and what did He require in Paran? Rabbi Yohanan says: This teaches that the Holy One, Blessed be He, took the Torah around to every nation and every language, but they did not accept it, until He came to the Jewish people and they accepted it. Rather, this is what they say: Did we accept the Torah and then not fulfill it? But this itself serves as the refutation of their own claim: Why didn't you accept it? Rather, they say before Him: Master of the Universe, did You overturn the mountain above us like a basin, and we still did not accept the Torah, as You did for the Jewish people?

והכתי' (דברים לג, ב) ויאמר ה'
מסיני בא וזרח משעיר למו וכתיב
(חבקוק ג, ג) אלוה מתימן יבוא וגו'
מאי בעי בשעיר ומאי בעי בפארן?
א"ר יוחנן מלמד שהחזירה הקב"ה
על כל אומה ולשון ולא קבלוה עד
שבא אצל ישראל וקבלוה.
אלא הכי אמרי כלום קיבלנוה ולא
קיימנוה ועל דא תברתהון אמאי לא
קבלתוה!
אלא כך אומרים לפניו רבש"ע כלום
כפית עלינו הר כגיגית ולא קבלנוה
כמו שעשית לישראל דכתיב (שמות
יט, יז) ויתיצבו בתחתית ההר